

Schriftelijke vraag 3-4785 van Brotcorne Christian (CDH) d.d. 6 april 2006 :

Federale Overheidsdiensten - Nieuwe beroepsziekten - Maatregelen.

minister van Werk

Vraag

Volgens een studie die in december 2005 werd gepubliceerd door het Europees Agentschap voor gezondheid en veiligheid op het werk dreigen de mensen die het merendeel van hun tijd voor een beeldscherm doorbrengen, als eersten te worden aangetast door nieuwe beroepsziekten.

De studie is een synthese van de wetenschappelijke bevindingen van 53 Europese onderzoeksinstituten over risico's op het werk en gaat over de vooruitzichten van deskundigen met betrekking tot nieuwe gezondheidsrisico's op het werk.

De voornaamste nieuwe bedreiging voor de gezondheid van werknemers houdt verband met het gebrek aan lichaamsbeweging. We bewegen steeds minder terwijl we aan het werk zijn, als gevolg van een slechte werkorganisatie, aldus de auteurs. Tengevolge van de technologische ontwikkeling wordt een steeds groter aantal beroepen achter een beeldscherm uitgeoefend. Dat is vermoeiender voor de neuronen dan voor de armen. Studies hebben al het verband aangetoond tussen een langdurige zithouding en het opduiken van stoornissen van het spier- en beenderstelsel. Aandoeningen als trombose, obesitas en sommige kankers doen zich steeds vaker voor.

Maar de gecombineerde stressfactoren werken ook de mogelijke fysieke stoornissen van werknemers in de hand. De ergonomie van de werkpost, onaangepaste werkdruk, of hij nu te hoog dan wel te laag is, het gebrek aan autonomie bij het nemen van beslissingen, te weinig steun van collega's, zijn allemaal factoren die de stress van werknemers kunnen verhogen.

De combinatie van een fysieke factor en van een psychosociaal risico dreigt in de toekomst de gezondheidsproblemen van overheidsambtenaren te verergeren. Gezondheidsproblemen zijn zelden te wijten aan één enkele factor. In hun vooruitzichten wijzen de auteurs van de studie vooral op het samenspel van verschillende risicofactoren. Daartoe behoren: langdurige zithouding, omgevingslawaai, gebrekkige hoofdtelefoons, slechte verlichting en menselijke en organisatorische factoren.

In zijn antwoord op mijn vraag om uitleg nr. 3-1415 over de genomen maatregelen ter bestrijding van de beroepsziekten die zich voordoen binnen het federale openbaar ambt (Handelingen 3-153 van 9 maart 2006, p. 78) verklaarde de minister van Ambtenarenzaken dat "met het koninklijk besluit van 11 maart 2005 een gemeenschappelijke dienst voor preventie en bescherming op het werk voor sommige federale overheidsdiensten werd opgericht. In die gemeenschappelijke dienst is een multidisciplinair team actief van preventieadviseurs die gespecialiseerd zijn in verschillende domeinen: arbeidsgeneeskunde, algemene risico's, psychosociale risico's, ...

(...)

De gemeenschappelijke dienst zal preventiemaatregelen voorstellen om spier- en beenderstelselstoornissen te voorkomen en het welzijn op het werk te bevorderen."

Werden er preventiemaatregelen getroffen in de FOD die onder uw bevoegdheid is geplaatst om de nieuwe beroepsziekten tegen te gaan? Worden er financiële en organisatorische middelen ter beschikking gesteld om spier- en beenderstelselstoornissen te voorkomen en het welzijn op het werk te bevorderen, zoals de minister van Ambtenarenzaken heeft aangekondigd in zijn antwoord? Zo niet, waarom niet? Zo ja, welke en hoeveel?

Vindt de minister niet dat ergonomie van groot belang is in het kader van de bestrijding van beroepsziekten? Is hij het ermee eens dat het voorkomen van spier- en beenderstelselstoornissen niet enkel een zaak is van aangepaste werkposten, bewegingen, inspanningen en werkritme, maar ook afhankelijk is van arbeidsvoorwaarden die de negatieve invloed van risicofactoren in de hand werken zoals het gebrek aan beslissingsautonomie, tijdsdruk, frequente veranderingen, rigide pauzeregelingen en stress? Moet de werkorganisatie niet worden onderzocht en herzien? Zo ja, is de minister van plan een beroep te doen op gespecialiseerde ergonomen om dat soort ziekten te voorkomen in de FOD die onder zijn bevoegdheid is geplaatst?

Antwoord ontvangen op 4 juli 2006 :

Antwoord : In antwoord op uw vraag kan ik u meedelen dat de gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk verschillende maatregelen heeft aanbevolen ter voorkoming van musculoskeletale stoornissen en psychosociale risico's die gepaard gaan met het werken met beeldschermen.

De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg beschikt al sedert een aantal jaar over een interne dienst die is samengesteld uit een adviseur, industrieel ingenieur, die reeds 10 jaar instaat voor de leiding van deze dienst, uit 3 attachés, ingenieurs, en uit een administratieve staf die verantwoordelijk is voor de opdrachten en taken die worden opgelegd door de reglementering, inzonderheid door de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en door het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Op basis van de aanvullende opleiding van niveau 1 bedoeld bij het koninklijk besluit van 10 augustus 1978 tot vaststelling van de aanvullende vorming opgelegd aan de diensthoofden voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen en aan hun adjuncten, behandelen de 4 ingenieurs de algemene en de ergonomische risico's van de werkposten.

3 jaar geleden werden 2 adviseuses evenals 4 vertrouwenspersonen aangewezen die instaan voor de behandeling van psychosociale problemen en de preventie ervan.

Mijn departement heeft aldus een organisatie uitgewerkt die instaat voor de risicoanalyse en voorstellen doet voor de invoering van middelen, zowel organisatorische als technische, om die risico's te vermijden.

Sedert verleden jaar voldoet het departement aan de verplichtingen van het koninklijk besluit van 11 maart 2005 tot oprichting van een gemeenschappelijke dienst voor preventie en bescherming op het werk voor sommige federale overheidsdiensten, met het oog op het toezicht op de gezondheid van de werknemers.

De interne dienst werkt bovendien intensief samen met de afdeling die verantwoordelijk is voor het gezondheidstoezicht bij het opsporen van risico's en voor de oproepingen voor de geneeskundige onderzoeken.

De preventiemaatregelen die uitgaan van de interne dienst hebben inzake ergonomie betrekking op de aanpassing van de werkposten met beeldscherm, zowel op de externe diensten als op het hoofdbestuur dat is gevestigd in de Ernest Blerotstraat 1 te 1070 Brussel.

De preventiedienst heeft tijdens de werkzaamheden aan het nieuwe gebouw dat de FOD sedert anderhalf jaar betreft, deelgenomen aan de coördinatievergaderingen om aanpassingen aan te bevelen die gericht zijn op het waarborgen van de veiligheid van de personeelsleden.

De dienst heeft diverse administraties steun verleend bij de functionele bezetting van de ruimte voor de werknemers door advies te verstrekken voor de optimale inplanting van de werkposten met beeldscherm in functie van de topografie van de beschikbare ruimtes.

Een zonnewering werd geïnstalleerd en voor de kleinste lokalen werden platte schennen aangekocht.

Een aantal softwareprogramma's werd aangepast qua tekstkleur van de karakters met het oog op de naleving van de normen inzake contrast en luminantie.

Voor de mindervalide personeelsleden werden speciale klavieren aangekocht die probleemloos worden gehanteerd.

Bij de verhuizing van de diensten werden zeer aanzienlijke financiële en organisatorische middelen aangewend om het oude materiaal te vervangen door ergonomische uitrustingen die voldoen aan de normen inzake comfort, namelijk de uitwerking van een werkblad, hoogteafstelling, terbeschikkingstelling van ergonomische stoelen geselecteerd door de interne diensten, voetsteunen, documenthouders, aanpasbare handsteunen.

Bij de jaarlijkse controles checkt de interne dienst of de uitrustingen en ruimtes naar behoren worden gebruikt en brengt hierover verslag uit aan de betrokken overlegcomités.

Op het stuk van de ergonomie worden ook adviezen verstrekt om het welzijn te verhogen door middel van rustpauzes of fysieke oefeningen die door middel van foto's worden geïllustreerd.

Bij het toezicht op de werknemers hebben de preventieadviseurs-arbeidsgeneesheren nog niet echt aandoeningen vastgesteld die toe te schrijven zijn aan musculoskeletale stoornissen aangezien de organisatorische en technische maatregelen al een aantal jaar geleden werden getroffen en in het bijzonder tijdens de verhuizing van het hoofdbestuur.

Het spreekt voor zich dat de preventie van musculoskeletale stoornissen steunt op de ergonomische conceptie van de werkposten wat een aanzienlijke investering vergt. Die preventie moet daarnaast gebaseerd zijn op de opleiding van de personeelsleden. Vanzelfsprekend moeten risicopreventie door de interne dienst en het gezondheidstoezicht permanent worden gewaarborgd met het oog op een bepaalde kwaliteit op het stuk van het welzijn van de werknemers.

[Texte français](#)

Copyright © [Belgian Senate](#)
Page last updated on 1/8/2006
Contact the [Webmaster](#)